

What is the connection between the twelve loaves of the bread of the presence, the twelve loaves with which Yeshua fed the multitudes, and Sabbath *challah* bread?

THIS WEEK'S TORAH PORTION:

- Terumah (תרומה | Heave offering)
- Torah: Exodus 25:1-27:19
- Haftarah: 1 Kings 5:26-6:13
- Gospel: Mark 12:35-44

The Twelve Loaves

The twelve loaves of the bread of the presence symbolized the twelve tribes. The priests baked twelve fresh loaves every Sabbath and placed them before the LORD. The priests removed the old bread and ate it on the Sabbath. In this sense, the bread symbolized a shared meal between the priests (representing all twelve tribes) and the LORD, a memorial of the covenant meal that the priests and the heads of the twelve tribes participated in on Mount Sinai. The ritual of fresh *challah* bread on our Sabbath tables reminds us of this aspect of the Temple service.

In the days of Yeshua and the apostles, the priesthood had grown so large the twelve loaves were not sufficient to feed the whole course of priests on duty on any given Sabbath. Each priest received only a small morsel of the loaves. When God's favor rested on the nation, a miracle happened and the morsel fully satiated the priest, even though he had eaten scarcely more than a crumb. When all the priests had eaten from the twelve loaves and been satiated, they found that they still had leftovers. The Talmud says, "Every priest who received a piece of the bread the size of an olive would eat it and be satisfied, and some would eat it and have leftovers."

The rabbis associated the twelve loaves of the bread of the presence with the prosperity of the nation. Ramban explains that God blessed the nation with prosperity through the bread of presence. Ever since creating the universe, the LORD does not introduce something *ex nihilo*, instead when He wishes to bring about any kind of increase, He causes it to flow from something that already exists. For example, the prophet Elisha performed a miracle of multiplication when he caused a single jug of oil to fill numerous, larger jugs. Ramban says that the LORD used the table of the presence to perform a similar multiplication miracle on behalf of the nation's prosperity. As long as the priests placed the bread on the table, prosperity flowed to the entire nation.

Wat is het verband tussen: de twaalf broden van het brood van de aanwezigheid, de twaalf broden waarmee Yeshua de menigten voedde, en Shabbat – *challah* - brood?

DE TORAH-PORTIE VAN DEZE WEEK:

- Terumah (תרומה | Hefaanbieding)
- Torah: Exodus 25:1-27:19
- Haftarah: 1 Koningen 5:26-6:13
- Evangelie: Markus 12:35-44

De Twaalf Broden

De twaalf broden van het 'brood van de aanwezigheid' symboliseerden de twaalf stammen. De priesters bakten elke shabbat twaalf verse broden en plaatsten ze voor de HEERE. De priesters verwijderden het oude brood en aten het op de shabbat. In deze zin symboliseerde het brood een gezamenlijke maaltijd tussen de HEERE en de priesters (die alle twaalf stammen vertegenwoordigden); een gedenkteken van de verbondsmaaltijd waaraan de priesters en de hoofden van de twaalf stammen deelnamen op de berg Sinai. Het ritueel van vers *challah* brood op onze shabbat tafels herinnert ons aan dit aspect van de Tempeldienst.

In de dagen van Yeshua en de apostelen was het priesterschap zo groot geworden dat de twaalf broden niet voldoende waren om de hele ploeg van priesters die op elke willekeurige shabbat dienst deden, te voeden. Elke priester kreeg slechts een kleine hap van de broden. Toen Gods gunst op de natie rustte, gebeurde er een wonder en de hap maakte dat de priester totaal verzadigd was, hoewel hij nauwelijks meer dan een kruimel had gegeten. Toen alle priesters van de twaalf broden hadden gegeten en verzadigd waren, ontdekten ze dat ze nog steeds restjes overhadden. De Talmud zegt: "Elke priester die een stuk van het brood ter grootte van een olijf ontving, at het op en was voldaan, en sommigen aten het op en hadden teveel."

De rabbijnen associeerden de twaalf broden van 'het brood van de aanwezigheid' met de welvaart van de natie. Ramban legt uit dat God de natie met welvaart zegende door 'het brood van de aanwezigheid'. Sinds de schepping van het universum, introduceert de Heer geen 'ex nihilo' (uit het niets), maar wanneer Hij elke vorm van toename tot stand wil brengen, zorgt Hij ervoor dat het voortkomt van iets dat al bestaat. De profeet Elisa bijvoorbeeld verrichtte een wonder van vermenigvuldiging toen hij met een enkele kan olie meerdere, grotere kannen vulde. Ramban zegt dat de HEERE de tafel van de aanwezigheid gebruikte om een soortgelijk vermenigvuldigingswonder te verrichten ten behoeve van de welvaart van de natie. Zolang de priesters het brood op de tafel legden, stroomde er welvaart naar de hele natie.

Our Master's miraculous feeding the multitudes with the five loaves alludes to the bread of the presence. The first time, He broke five loaves and fed thousands, and the disciples gathered leftovers. The second time, He broke seven loaves and fed thousands. Again the disciples gathered leftovers. In total, He broke twelve loaves. The miracle indicates that the Messiah will usher in a golden age of spiritual and material prosperity—the kingdom of heaven.

Het wonder van onze Meester om de menigten te voeden met de vijf broden verwijst naar 'het brood van de aanwezigheid'. De eerste keer brak Hij vijf broden en voedde er duizenden, en de discipelen verzamelden overschotten. De tweede keer brak Hij zeven broden en voedde er duizenden. Opnieuw verzamelden de discipelen overschotten. In totaal brak Hij twaalf broden. Het wonder geeft aan dat de Messias een gouden eeuw van spirituele en materiële welvaart - het koninkrijk van de hemel - zal inluiden.